

Bruxelles, 11 ianuarie 2022
(OR. en)

5080/22

ECOFIN 12
UEM 6
SOC 6
EMPL 5
COMPET 2
ENV 4
EDUC 3
RECH 5
ENER 3
JAI 9
GENDER 2
ANTIDISCRIM 2

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți (partea II)/Consiliul
Nr. doc. ant.:	14146/21 + ADD 1
Nr. doc. Csie:	COM(2021) 742 final
Subiect:	Proiect de RECOMANDARE A CONSILIULUI privind politica economică a zonei euro

Alăturat, se pune la dispoziția delegațiilor versiunea proiectului de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro rezultată în urma reuniunilor Comitetului economic și financiar și Grupului de lucru pentru Eurogrup, în vederea aprobării sale de către ECOFIN la 18 ianuarie 2022. Adoptarea formală a textului ar trebui să aibă loc după aprobarea de către Consiliul European din martie 2022.

Proiect de RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind politica economică a zonei euro

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 136, coroborat cu articolul 121 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice¹, în special articolul 5 alineatul (2),

Având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice², în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

¹ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

² JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

întrucât:

- (1) După o recesiune foarte puternică în 2020, economia zonei euro cunoaște o redresare solidă și rapidă. Creșterea produsului intern brut (PIB) în al doilea trimestru din 2021 a depășit estimările și, potrivit previziunilor economice ale Comisiei³ din toamna anului 2021, PIB-ul zonei euro ar urma să crească cu 5,0 % în 2021. Se preconizează că, în ultimul trimestru din 2021, PIB-ul zonei euro va reveni la nivelul de dinainte de criză. Șapte țări din zona euro reveniseră la nivelurile PIB anterioare crizei încă din trimestrul al doilea din 2021. Se preconizează că PIB-ul anual al zonei euro va crește cu 4,3 % în 2022, dar se preconizează că redresarea va fi inegală de la o țară la alta și de la un sector la altul. Cererea internă este principalul motor de creștere a PIB, corelat cu relaxarea restricțiilor în urma introducerii vaccinării, cu îmbunătățirea treptată a situației pe piețele forței de muncă, cu utilizarea surplusului de economii acumulate în cursul perioadelor de izolare și cu creșterea semnificativă a investițiilor pe fondul condițiilor de finanțare favorabile și al sprijinului din partea NextGenerationEU. În conformitate cu recomandările, statele membre din zona euro au luat măsuri, atât în mod individual, cât și colectiv în cadrul Eurogrupului, în vederea asigurării unei orientări politice care să sprijine redresarea în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19. În viitor, nivelul de incertitudine rămâne ridicat, cu riscuri substanțiale, inclusiv cele legate de evoluția pandemiei, atât în interiorul, cât și în afara UE, ceea ce justifică o monitorizare atentă.
- (2) În cursul anului, creșterea puternică a cererii interne a întâmpinat constrângeri pe partea ofertei, în special probleme legate de penuria de factori de producție și de perturbările logistice. Totodată, deficitul de forță de muncă și de competențe a devenit o preocupare crescândă în unele sectoare și în unele state membre. După mai mulți ani în care s-a menținut la un nivel foarte scăzut, inflația din zona euro și-a intensificat dinamica de la începutul anului 2021, în special ca urmare a efectelor de bază, a escaladării prețurilor la energie și a blocajelor din lanțurile de aprovizionare, ceea ce lasă să se întrevadă un fenomen tranzitoriu, legat de procesul de ajustare post-izolare. Inflația a atins 4,9 % în zona euro în noiembrie 2021. Conform previziunilor din toamnă, se preconizează că aceasta va scădea la 2,2 % în 2022 și la 1,4 % în 2023.

³ Toate trimiterile la previziuni se referă la previziunile economice ale serviciilor Comisiei din toamna anului 2021, cu excepția cazului în care se specifică altfel.

(3) În 2021, strategia europeană de redresare s-a concentrat asupra punerii în aplicare a NextGenerationEU și a principalului său instrument, Mecanismul de redresare și reziliență (MRR)⁴. La jumătatea lunii noiembrie 2021, Consiliul adoptase planurile de redresare și reziliență a 22 de state membre, dintre care 18 țări din zona euro, în urma unor evaluări pozitive din partea Comisiei. În următorii ani, punerea în aplicare efectivă a reformelor și a investițiilor în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va avea un profund impact pozitiv asupra funcționării economiilor din zona euro. Punerea în aplicare efectivă a mecanismului va promova convergența economică și socială ascendentă între statele membre din zona euro, dată fiind cheia utilizată pentru repartizarea resurselor sale. Mecanismul de redresare și reziliență a consolidat, totodată, încrederea și contribuie la susținerea creșterii economice și a stabilității macrofinanciare, echilibrând astfel mixul de politici și completând acțiunile Băncii Centrale Europene (BCE). Dincolo de sprijinirea relansării economice, Mecanismul de redresare și reziliență vizează să transforme structura economiilor statelor membre, în special în vederea realizării tranziției verzi și a celei digitale. Prin punerea în aplicare a unor investiții și reforme coerente în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, alături de utilizarea fondurilor politicii de coeziune, se urmărește sporirea rezilienței zonei euro la șocurile viitoare, precum și creșterea producției potențiale într-o manieră durabilă, sprijinirea ocupării forței de muncă și abordarea provocărilor sociale. În plus, emisiunea de către Uniune de titluri de creanță denominate în euro pentru finanțarea MRR va spori profunzimea și lichiditatea piețelor de capital din Europa și va contribui la consolidarea monedei euro ca monedă internațională. Emiterea de obligațiuni verzi în cadrul NextGenerationEU va contribui în continuare la promovarea investițiilor durabile.

⁴ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență, JO L 57, 18.2.2021, p. 17.

- (4) Punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor prevăzute în planurile de redresare și reziliență va permite plata finanțării acordate prin MRR și va contribui în mod eficace la realizarea priorităților de politică ale zonei euro, inclusiv a recomandărilor Consiliului privind politica economică a zonei euro⁵. Se vor viza, printre altele, consolidarea cadrelor instituționale naționale, sprijinirea investițiilor publice de înaltă calitate și luarea de măsuri de politică în sprijinul coeziunii sociale și al unei tranziții verzi și digitale echitabile. Acestea ar trebui să contribuie la asigurarea unei redresări durabile și favorabile incluziunii, la susținerea potențialului de creștere și la sporirea rezilienței. Acest lucru este în conformitate cu analiza anuală a creșterii durabile și cu cele patru dimensiuni ale sustenabilității competitive, și anume durabilitatea mediului, productivitatea, echitatea și stabilitatea macroeconomică⁶.
- (5) Politicile adecvate de susținere a economiei și de consolidare reciprocă au asigurat o stabilizare macroeconomică eficace și au limitat impactul asupra rezultatelor pieței forței de muncă, atenuând riscurile de încetinire și sprijinind o redresare economică rapidă. Pentru a asigura buna funcționare a zonei euro va fi în continuare nevoie de o combinație solidă de politici monetare și bugetare, precum și de reforme structurale și de politici financiare, în deplină conformitate cu rolurile aferente ale statelor membre și ale instituțiilor în temeiul tratatului.

⁵ Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2021 privind politica economică a zonei euro, JO C 283, 15.7.2021, p. 1.

⁶ „Analiză anuală privind creșterea durabilă pentru 2022” COM(2021) 740.

- (6) Măsurile de politică monetară ale BCE vizează să garanteze buna funcționare a diferitelor segmente ale pieței financiare, să mențină intacte canalele de transmisie monetară și, în cele din urmă, să mențină stabilitatea prețurilor pe termen mediu. În iulie 2021, BCE a publicat noua sa strategie de politică monetară. Aceasta adoptă un obiectiv de inflație simetric de 2 % pe termen mediu. Consiliul guvernatorilor a confirmat, de asemenea, că setul de rate ale dobânzilor BCE rămâne principalul instrument de politică monetară. În octombrie 2021, BCE a lansat o fază de investigare cu o durată de doi ani privind moneda euro digitală. Crearea unei monede euro digitale ar necesita o intervenție din partea legiuitorului Uniunii, iar Comisia intenționează să prezinte o propunere în temeiul articolului 133 din TFUE. În funcție de modul în care este concepută, o astfel de monedă digitală a băncii centrale ar putea, printre altele, să ofere o aprovizionare cu fonduri publice în format digital, să sprijine digitalizarea economiei europene și să încurajeze în mod activ inovarea în domeniul plăților de mică valoare⁷. Totodată, aceasta ar putea contribui la consolidarea rolului internațional al monedei euro și a autonomiei strategice deschise a Europei.
- (7) La 19 octombrie 2021, Comisia Europeană a relansat dezbaterile privind evaluarea guvernantei economice pentru a ajunge la un consens larg cu privire la modalitățile de consolidare a cadrului, de combatere a dezechilibrelor macroeconomice și de abordare a dificultăților bugetare într-o manieră favorabilă tranziției și creșterii, ținând seama de lecțiile învățate în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19.

⁷ A se vedea Raportul BCE din octombrie 2020 intitulat “Report on a digital euro” („Raportul privind euro digital”), disponibil la adresa https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/Report_on_a_digital_euro~4d7268b458.en.pdf.

(8) Se preconizează că deficitul administrației publice din zona euro în ansamblu va atinge 7,1 % din PIB în 2021, dar va scădea la 3,9 % în 2022. Se estimează că orientarea bugetară a zonei euro, pe baza evaluării Comisiei, va rămâne favorabilă în 2021 și 2022 (la 1,75 % și, respectiv, 1 % din PIB). În 2022, investițiile publice, finanțate atât de statele membre, cât și de UE, vor contribui la această orientare favorabilă. Începând din noiembrie 2021, cele 18 planuri naționale de redresare și reziliență ale țărilor din zona euro aprobate deja de Consiliu vor oferi sprijin financiar la scară largă statelor membre din zona euro în valoare de maximum 262 de miliarde EUR sub formă de granturi și de 139 de miliarde EUR sub formă de împrumuturi în perioada până în 2026. Coordonarea politicilor bugetare naționale, cu respectarea deplină a Pactului de stabilitate și de creștere, este esențială pentru a răspunde în mod eficace la șocul provocat de pandemia de COVID-19, pentru a permite o redresare durabilă și pentru a asigura buna funcționare a Uniunii economice și monetare (UEM). Clauza derogatorie generală va rămâne activă în 2022, însă se preconizează că aceasta va fi dezactivată începând din 2023. Având în vedere că redresarea economică pare să se concretizeze, politica bugetară trece de la măsuri de urgență temporare la măsuri țintite de sprijinire a redresării. Creșterea ponderii datoriei publice (de la 85,5 % din PIB în 2019 la 100 % din PIB în 2021) a reflectat efectele combinate ale reducerii producției și ale reacției politice necesare la șocul de mare anvergură cauzat de COVID-19. Totuși, dat fiind că gradul de îndatorare era deja ridicat în unele state membre din zona euro înainte de șoc, o reducere treptată, continuă și favorabilă creșterii a datoriei va fi un obiectiv de politică pentru o mare parte a zonei euro.

- (9) În acest context, îmbunătățirea structurii finanțelor publice, în special prin promovarea investițiilor, calitatea măsurilor bugetare și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și lung, inclusiv în perspectiva schimbărilor climatice, a tranziției verzi și a celei digitale, pare deosebit de pertinentă. Înverzirea bugetelor, analiza cheltuielilor, buna funcționare a sistemelor de gestionare a investițiilor publice și cadrele eficace în materie de achiziții publice pot îmbunătăți transparența și eficacitatea finanțelor publice și crea o marjă de manevră bugetară pentru investiții publice suplimentare. Reformele pentru o politică de venituri mai eficientă și mai echitabilă au devenit cu atât mai necesare în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19. Există încă posibilitatea de a face sistemele fiscale din zona euro mai favorabile creșterii economice și mediului, în special prin abordarea denaturărilor și reducerea sarcinii fiscale asupra costului forței de muncă, care rămâne ridicată în majoritatea statelor membre din zona euro. Măsurile de combatere a planificării fiscale agresive, a evitării obligațiilor fiscale și a evaziunii fiscale pot face sistemele fiscale mai eficiente și mai echitabile, sprijinind în același timp redresarea și creșterea veniturilor. Globalizarea a făcut necesară adaptarea cadrului fiscal la o economie tot mai digitalizată. În cadrul cuprinzător al OCDE/G20 privind erodarea bazei impozabile și transferul profiturilor (BEPS) a fost încheiat un acord privind reformarea fiscalității la nivel mondial cu scopul de a aborda provocările fiscale generate de digitalizarea economiei și de a limita concurența fiscală dăunătoare.

(10) Răspunsul politic rapid și ferm la nivel național și la nivelul Uniunii, inclusiv prin intermediul NextGenerationEU, a fost eficace în atenuarea impactului crizei asupra gospodăriilor și întreprinderilor. Datorită acestei acțiuni coordonate, divergențele s-au accentuat mai puțin decât se preconizase inițial, iar efectele nefaste pe termen lung au fost atenuate. Sprijinul politic, inclusiv prin scheme privind reducerea timpului de muncă și alte măsuri de menținere a locurilor de muncă, a contribuit la menținerea activității întreprinderilor pe tot parcursul crizei și a limitat creșterea ratei șomajului și scăderea veniturii disponibile. Deși în creștere, ratele de insolvență au fost în continuare ținute sub control în 2021, în pofida eliminării treptate a măsurilor de sprijin. Piețele forței de muncă consemnează, de asemenea, îmbunătățiri treptate, rata ocupării forței de muncă revenind la 72,1 % în al doilea trimestru din 2021, comparativ cu nivelul maxim de 72,9 % înregistrat în al patrulea trimestru din 2019, înainte de pandemia de COVID-19. Adoptarea accelerată a tehnologiilor digitale pe parcursul crizei ar putea avea un impact pozitiv asupra productivității dacă ar rămâne stabilă în timp. Totuși, criza provocată de pandemia de COVID-19 a avut importante implicații teritoriale, sectoriale și distributive, ceea ce va necesita realocări atât în interiorul țărilor și sectoarelor, cât și între acestea, cu costuri de tranziție considerabile pentru lucrători și întreprinderi.

(11) Chiar dacă creșterea numărului de falimente s-a menținut la un nivel restrâns până în prezent, pandemia a condus la o înrăutățire a bilanțurilor în cazul multor întreprinderi, ceea ce ar putea limita capacitatea acestora de a finanța proiecte de investiții pe termen scurt și le-ar putea compromite capacitatea de rambursare. Pe măsură ce redresarea se confirmă, sprijinul ar trebui eliminat treptat și bine direcționat. O utilizare mai redusă a instrumentelor de datorie ar limita datoriile contingente și ar contribui la menținerea capacității de investiții a întreprinderilor. Retragerea în timp util a măsurilor de sprijinire a politicilor reprezintă un exercițiu de echilibru între susținerea investițiilor și a ocupării forței de muncă și prevenirea falimentului întreprinderilor viabile, pe de o parte, fără a împiedica închiderea ordonată a celor neviabile pe termen mediu, pe de altă parte. În acest context, este esențial să se îmbunătățească accesul întreprinderilor la finanțare, să se consolideze bilanțurile acestora și să se amelioreze capacitatea și eficiența cadrelor de insolvență. Regimurile naționale de insolvență diferă substanțial între țările din zona euro și vor fi necesare măsuri de consolidare a capacităților pentru a facilita eficacitatea administrației și a sistemului judiciar. Îmbunătățirea cadrelor de insolvență poate contribui, de asemenea, la ameliorarea bilanțurilor în sectorul bancar, ceea ce va avea un impact pozitiv asupra ofertei de credite. Directiva privind restructurarea și insolvența⁸, care urmărește să introducă în toate statele membre standarde minime privind restructurarea preventivă și remiterea de datorie pentru antreprenori, va trebui să fie transpusă în legislația națională până la 17 iulie 2022. În plus, integrarea piețelor de capital din UE este esențială pentru a furniza întreprinderilor surse alternative de finanțare care să vină în completarea împrumuturilor bancare. Progresele realizate în cadrul uniunii piețelor de capital (UPC)⁹ pot îmbunătăți accesul la finanțare al întreprinderilor din zona euro, pot mobiliza investiții pe termen lung în noi tehnologii și infrastructuri verzi, pot promova investițiile în capitaluri proprii și pot elimina obstacolele transfrontaliere din calea investițiilor, în special prin armonizarea anumitor aspecte ale dreptului material privind procedurile de insolvență.

⁸ Directiva (UE) 2019/1023 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind cadrele de restructurare preventivă, remiterea de datorie și decăderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 (Directiva privind restructurarea și insolvența), (JO L 172, 26.6.2019, p. 18).

⁹ În cursul Summitului zonei euro, care a avut loc la 25 iunie 2021, liderii UE și-au afirmat sprijinul politic pentru uniunea piețelor de capital (UPC) și au solicitat o punere rapidă în aplicare a planului de acțiune pentru uniunea piețelor de capital.

(12) În timp ce ocuparea forței de muncă se redresează rapid, se estimează că unele sectoare, categorii specifice de lucrători și regiuni vor fi afectate pe termen mai lung de criză și de presiunea puternică în favoarea înverzirii economiei și a accelerării digitalizării. Tinerii au fost afectați în mod deosebit, precum și persoanele cu nivel scăzut de calificare și persoanele provenite dintr-un context de migrație. Noile locuri de muncă ce sunt în curs de a fi create pot fi diferite de cele pierdute din cauza crizei. Unele grupuri, inclusiv femeile, se confruntă în continuare cu provocări structurale în ceea ce privește integrarea pe piața forței de muncă. Blocajele din lanțul de aprovizionare și escaladarea prețurilor la energie pot încetini revirimentul ocupării forței de muncă în anumite sectoare. Măsurile de politică care facilitează tranzițiile profesionale și reintegrarea pe piața forței de muncă vor fi, astfel, esențiale pentru a sprijini ajustarea și a atenua impactul social, în special în perspectiva tranziției verzi și a celei digitale. Comisia a prezentat o recomandare referitoare la un sprijin activ eficace pentru ocuparea forței de muncă în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 (EASE)¹⁰, care invită statele membre să elaboreze pachete de politici coerente care să combine măsuri menite să reducă deficitele de competențe și să sprijine cetățenii pentru a face față cu succes dublei tranziții verzi și digitale. Aceste pachete ar urma să conțină trei componente: (i) stimulente pentru angajare și tranziție limitate în timp și bine concepute și sprijin pentru antreprenoriat; (ii) oportunități de perfecționare și recalificare corelate cu nevoile de pe piața forței de muncă; (iii) precum și sprijin sporit din partea serviciilor de ocupare a forței de muncă. În paralel, coeziunea protecției sociale a zonei euro rămâne fundamentală în urma crizei sanitare și a celei economice și în vederea asigurării echității dublei tranziții verzi și digitale. Pilonul european al drepturilor sociale¹¹ rămâne punctul de reper pentru măsurile în materie de ocupare a forței de muncă, competențe și politici sociale, care promovează convergența economică și socială în sens ascendent și condiții de muncă și de viață mai bune în statele membre. Planul de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale, adoptat în martie 2021, stabilește trei obiective principale ale UE vizând (i) ocuparea forței de muncă, (ii) învățarea în rândul adulților și (iii) reducerea sărăciei până în 2030¹², la realizarea cărora vor contribui măsurile de politică recomandate mai jos. Aceste obiective au fost salutate de liderii UE în cadrul Summitului social de la Porto din 8 mai 2021 și al Consiliului European din 24–25 iunie 2021.

¹⁰ Recomandarea (UE) 2021/402 a Comisiei din 4 martie 2021 referitoare la un sprijin activ eficace pentru ocuparea forței de muncă în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 (EASE), JO L 80, 8.3.2021, p. 1.

¹¹ Proclamația interinstituțională privind Pilonul european al drepturilor sociale, JO C 428, 13.12.2017, p. 10.

¹² În ceea ce privește obiectivele principale, UE și-a asumat următoarele angajamente pentru 2030: cel puțin 78 % din populația cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani ar trebui să aibă un loc de muncă; cel puțin 60 % dintre persoanele cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani ar trebui să participe la activități de învățare în fiecare an; și numărul persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială ar trebui să scadă cu cel puțin 15 milioane în raport cu 2019.

- (13) Statele membre au elaborat planuri ambițioase de reformă și de investiții, cu sprijinul financiar și strategic al MRR a cărui punere în aplicare este esențială. Îmbunătățirea calității instituțiilor, în special prin consolidarea capacităților administrative, va fi esențială pentru a asigura o absorbție rapidă a fondurilor aferente, evitând, în același timp, suprapunerile și interferențele cu alte instrumente ale UE. Statele membre pot îmbunătăți condițiile-cadru pentru investițiile private prin îmbunătățirea mediului de afaceri. În vederea asigurării unei bune funcționări a pieței unice, va fi esențial să se păstreze și să se consolideze reziliența lanțului de aprovizionare din cadrul acesteia, prin detectarea și remedierea deficitelor și blocajelor, precum și prin menținerea deschiderii piețelor, a convergenței standardelor, a unei mai mari diversificări, a circularității și a utilizării eficiente a resurselor. Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2021 privind politica economică a zonei euro, care face apel la continuarea integrării pieței unice a bunurilor și serviciilor, inclusiv a pieței unice digitale, prin eliminarea restricțiilor inutile, consolidarea supravegherii pieței și garantarea unei capacități administrative suficiente, rămâne pertinentă.
- (14) Grație reformelor anterioare, sectorul bancar și-a demonstrat reziliența generală atunci când s-a confruntat cu grave tensiuni economice. Sprijinul politic masiv în contextul crizei și redresarea solidă consemnată în 2021 au atenuat până în prezent preocupările legate de înrăutățirea bilanțurilor întreprinderilor. Totuși, băncile din zona euro s-ar putea confrunta cu o oarecare deteriorare a calității activelor. Monitorizarea în timp util a riscurilor, angajamentul proactiv față de debitori și gestionarea activă a creditelor neperformante, împreună cu o rentabilitate sporită și un cadru de reglementare solid, sunt importante pentru a menține stabilitatea sectorului bancar și capacitatea acestuia de a finanța redresarea economică.

(15) Dimensiunea și integrarea economică a zonei euro, precum și măsurile instituite pentru a face față crizei au constituit factori de stabilizare la scară mondială pe parcursul crizei provocate de pandemia de COVID-19. Ținând seama interconectarea economiilor, statele membre din zona euro vor trebui să realizeze, în următorii ani, investițiile și reformele convenite pentru a ieși mai puternice din criză, continuând totodată să aprofundeze UEM pentru a-i spori reziliența la șocurile viitoare și a deveni mai puternice pe scena internațională. Evoluțiile din economiile de piață avansate și emergente au repercusiuni directe asupra zonei euro pe mai multe canale, în special în ceea ce privește politica în materie de sănătate și vaccinare, traiectoriile politicii monetare, fluxurile financiare, lanțurile valorice globale și comerțul. Constrângerile apărute la nivelul lanțurilor de aprovizionare globale în urma redresării demonstrează, la rândul lor, interconectarea crescândă a economiei mondiale. În paralel, excedentul de cont curent al zonei euro a continuat să scadă treptat și a ajuns, în 2020, la un nivel apropiat de cel indicat de fundamente. Cu toate acestea, se preconizează că el va crește de la 2,6 % la 3,4 % între 2020 și 2023. Consolidarea rolului internațional al monedei euro, care s-a menținut în general stabilă în ultimii ani, inclusiv prin dezvoltarea unui euro digital, ar putea spori autonomia economică și financiară a zonei euro și a Uniunii și îmbunătăți stabilitatea financiară mondială.

(16) Aprofundarea UEM rămâne esențială. Uniunea bancară și uniunea piețelor de capital sunt proiecte care se consolidează reciproc în vederea promovării creșterii, menținerii stabilității financiare și sprijinirii unei uniuni economice și monetare veritabile. Acoperirea lacunelor rămase ar spori și mai mult stabilitatea și reziliența zonei euro, ar contribui la prosperitatea economiilor din zona euro și ar consolida rolul internațional al monedei euro. Finalizarea uniunii bancare și a uniunii piețelor de capital, în paralel cu ratificarea în timp util a Acordurilor de modificare a Tratatului privind MES și a AIG privind Fondul unic de rezoluție, rămâne esențială. Aceasta va sprijini, de asemenea, tranziția verde și pe cea digitală, care necesită investiții importante. Summitul zonei euro din 25 iunie 2021 a reiterat angajamentul față de finalizarea uniunii bancare și a invitat Eurogrupul (în configurație deschisă) să convină, fără întârziere și pe bază de consens, asupra unui plan de lucru etapizat și cu termene precise referitor la toate elementele restante. Acesta a solicitat, totodată, punerea rapidă în aplicare a Planului de acțiune privind UPC, în conformitate cu prioritățile stabilite în concluziile Consiliului din 3 decembrie 2020. Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2021 privind politica economică a zonei euro, care face apel la finalizarea UEM și la consolidarea rolului internațional al monedei euro, rămâne pertinentă.

RECOMANDĂ statelor membre din zona euro să ia măsuri, în mod individual, inclusiv prin punerea în aplicare a planurilor lor de redresare și reziliență și, în mod colectiv, în cadrul Eurogrupului, pentru perioada 2022-2023, astfel încât:

1. Să continue să utilizeze și să coordoneze politicile bugetare naționale la nivelul statelor membre pentru a sprijini în mod eficace o redresare durabilă și favorabilă incluziunii. Să mențină o orientare bugetară moderat favorabilă la nivelul zonei euro în 2022, ținând seama de bugetele naționale și de finanțarea furnizată de Mecanismul de redresare și reziliență. Să orienteze treptat măsurile fiscal-bugetare către investiții care promovează o redresare durabilă și favorabilă incluziunii, compatibilă cu tranziția verde și cu cea digitală, acordând o atenție deosebită calității măsurilor bugetare. Reflectând gradul de incertitudine, să mențină agilitatea politicii bugetare pentru a putea reacționa la evoluția pandemiei. Să diferențieze politicile bugetare ținând seama de soliditatea redresării, asigurând sustenabilitatea finanțelor publice și sporind investițiile, ținând seama totodată de necesitatea de a reduce divergențele.
2. Să promoveze politici de combatere a planificării fiscale agresive, a evaziunii fiscale și a evitării obligațiilor fiscale în vederea asigurării unor sisteme fiscale echitabile și eficiente. Să depună eforturi pentru a limita concurența fiscală dăunătoare, în special prin punerea în aplicare a unei soluții globale bazate pe consens pentru a face față dificultăților fiscale generate de digitalizarea și globalizarea economiei. Să reducă sarcina fiscală asupra costului forței de muncă și să promoveze trecerea de la impozitarea veniturilor salariale la impozite cu un potențial perturbator mai redus. Să treacă de la măsuri de urgență la măsuri de redresare pe piețele forței de muncă prin asigurarea unor politici active și eficiente pe piața muncii, precum: (i) sprijinirea tranzițiilor profesionale, în special către economia verde și cea digitală, (ii) combinarea măsurilor de combatere a deficitului de competențe, consolidarea perfecționării și recalificării profesionale, oferirea de stimulente țintite pentru angajare și (iii) consolidarea capacității serviciilor publice de ocupare a forței de muncă de a remedia neconcordanțele de pe piața forței de muncă. Să consolideze sistemele de educație și formare de calitate și favorabile incluziunii. Să promoveze integrarea pe piața muncii a tinerilor, a femeilor și a grupurilor vulnerabile, să asigure condiții de muncă adecvate și să abordeze segmentarea pieței forței de muncă, să dezvolte și să adapteze, acolo unde este necesar, sistemele de protecție socială și să consolideze accesul pentru a aborda provocările care decurg din criza provocată de pandemia de COVID-19 și cele legate de tranziția verde și cea digitală. Să garanteze participarea efectivă a partenerilor sociali în procesul de elaborare a politicilor, să consolideze dialogul social și să promoveze negocierea colectivă. Să asigure schimbul de bune practici pe piața muncii și de politici sociale care sporesc reziliența economică și socială, precum și convergența către acestea.

3. Să monitorizeze eficacitatea pachetelor de măsuri de sprijin strategic pentru întreprinderi, să pună accentul pe un sprijin mai bine țintit în favoarea solvabilității întreprinderilor viabile care au fost puse în dificultate în cursul pandemiei și să recurgă mai mult la instrumentele de capitaluri proprii. Să ia măsuri pentru a spori capacitatea cadrelor de insolvență de a gestiona în mod eficace și în timp util falimentul și restructurarea datoriilor, să optimizeze menținerea valorii și să promoveze o alocare eficientă a capitalurilor în economia reală și a investițiilor transfrontaliere. Să realizeze progrese rapide în ceea ce privește aprofundarea uniunii piețelor de capital, cu privire la care Comisia a prezentat propuneri legislative axate pe sprijinirea finanțării economiei, pe sporirea oportunităților de investiții pentru întreprinderi și persoane fizice și pe eliminarea obstacolelor transfrontaliere nejustificate din calea investițiilor pe piața unică.
4. Să continue consolidarea cadrelor instituționale naționale, precum și reformele menite să elimine blocajele din calea investițiilor și a realocării capitalurilor și să asigure utilizarea eficientă și oportună a fondurilor Uniunii. Să reducă sarcina administrativă pentru întreprinderi și să îmbunătățească mediul de afaceri. Să consolideze eficacitatea și digitalizarea administrației publice. Să îmbunătățească gestionarea finanțelor publice, mai ales prin intermediul unor instrumente bugetare verzi și prin îmbunătățirea eficacității cadrelor de gestionare a investițiilor publice, și să utilizeze analize ale cheltuielilor pentru a ameliora structura și calitatea finanțelor publice, în special calitatea investițiilor publice și a investițiilor în resurse umane și competențe, precum și pentru a direcționa mai bine cheltuielile publice către nevoile în materie de redresare și reziliență.
5. Să asigure stabilitatea macrofinanciară și să mențină canalele creditului către economie, continuând să combată creditele neperformante, printre altele, prin monitorizarea calității activelor, prin implicarea promptă și proactivă în sprijinul debitorilor aflați în dificultate (în special al celor viabili) și prin dezvoltarea pe mai departe a piețelor secundare pentru creditele neperformante. Să continue să depună eforturi în vederea finalizării uniunii bancare, prin intermediul unui plan de lucru etapizat și cu termene precise pentru toate elementele restante necesare și cu același nivel de ambiție, precum și a consolidării rolului internațional al monedei euro. Să sprijine în continuare activitățile de explorare privind posibila introducere a monedei euro digitale.

Măsurile suplimentare în vederea aprofundării UEM ar trebui să țină seama de lecțiile învățate din răspunsul cuprinzător al Uniunii în materie de politică economică la criza provocată de pandemia de COVID-19. Să continue realizarea de progrese în ceea ce privește aprofundarea UEM, cu respectarea deplină a pieței interne a Uniunii și într-un mod deschis și transparent față de statele membre care nu fac parte din zona euro.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*
